

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

ЗВІТ

**ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРИВАТИЗАЦІЇ З
УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ ДЕРЖАВИ
У 2003 РОЦІ**

м. Київ 2004

З М І С Т

Розділ I. Загальна характеристика та структура корпоративних прав держави

Розділ II. Аналіз показників управлінського контролю господарських товариств з державною часткою у статутному фонді більше 50 відсотків

Розділ III. Аналіз фінансово-економічних показників господарської діяльності підприємств з державною часткою у статутному фонді більше 50 відсотків

Розділ IV. Подальші завдання органів приватизації, що впливають із Послання Президента України до ВР України “Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2003 році та Програми діяльності Кабінету Міністрів України “Послідовність. Ефективність. Відповідальність”

Розділ І. Загальна характеристика та структура корпоративних прав держави

Фонд державного майна України і його регіональні відділення здійснювали управління корпоративними правами держави у **1427** відкритих та закритих акціонерних товариствах, **101** товаристві з обмеженою відповідальністю та **14** із **34**-х національних акціонерних і державних холдингових компаній (НАК і ДХК), створених спеціальними рішеннями Президента України та Уряду.

Із загальної кількості корпоративних прав держави в господарських товариствах (**1562** об'єкта):

363 об'єкта (**23%** від загальної кількості) мають у своєму статутному фонді державну частку понад **50%**, яка надає державі право контролю за їх діяльністю;

632 господарських товариства (**41%** від загальної кількості) мають державну частку розміром від **25%** до **50%**;

567 господарських товариства (**36%**) мають державну частку в статутному фонді менше **25%** (рис. 1).

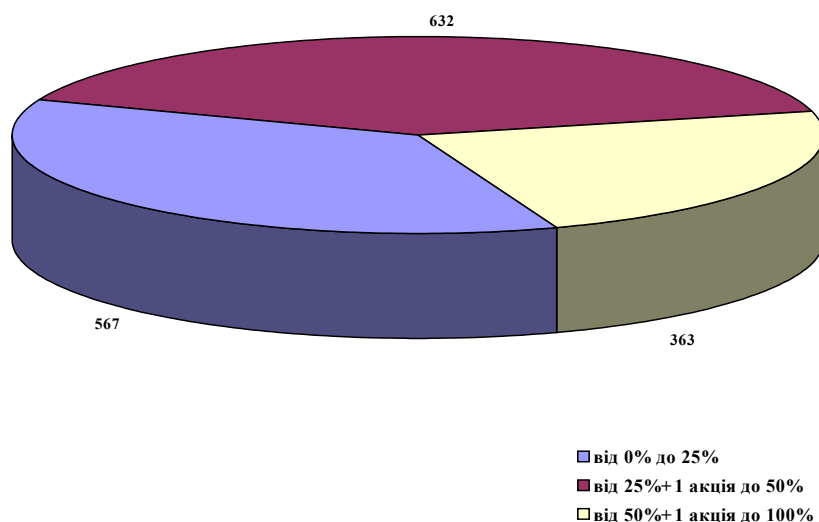

Рис. 1. Розподіл державних корпоративних прав ФДМУ за розміром державної частки в статутному фонді станом на 01.01.04.

З них:

179 господарських товариств, або **12%** від загальної кількості, мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави;

55 господарських товариства (**4%** загальної кількості) складають такі, корпоративні права яких закріплені у відповідності з правовими актами у власності держави;

306 пакетів акцій господарських товариств передано до статутних фондів національних акціонерних компаній і державних холдингових компаній.

В структурі корпоративних прав держави значний сегмент займають підприємства, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство (**567** господарських товариств, або **36%** від їх загальної кількості), кредиторська заборгованість в яких створилася в основному до передачі Фонду корпоративних прав.

Чинне законодавство передбачає захист таких підприємств від формального банкрутства до завершення процедури приватизації, і тому на даному етапі держава переобтяжена підприємствами-банкрутами. Процедура санації таких підприємств інколи триває 3–4 роки. У звітному періоді завдяки вжитим Фондом заходам (звернення до Вищого господарського суду, обласних господарських судів, кредиторів підприємств-боржників) призупинено провадження у справах про банкрутство **7** підприємств, закрито справи по **3**-х підприємствах. Проте, ще **102** акціонерних товариства з контрольними пакетами акцій, знаходяться на тій чи іншій стадії банкрутства, зокрема: **44** АТ – в стадії розпорядження майном, **32** – в стадії санації і **26** – в процесі ліквідації.

Для покращання роботи господарських товариств активно застосовувався механізм реструктуризації. За ініціативою ФДМУ реструктуризацію пройшли або проходять **50** господарських товариств, в тому числі **28** таких, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави. Практика проведення реструктуризації свідчить про підвищення платоспроможності, поліпшення фінансово-господарського стану господарських товариств після реструктуризації.

Проте, за відсутності достатньої фінансової підтримки процесу реструктуризації підприємств з боку державного бюджету вона суттєво обмежена і не відповідає потребі.

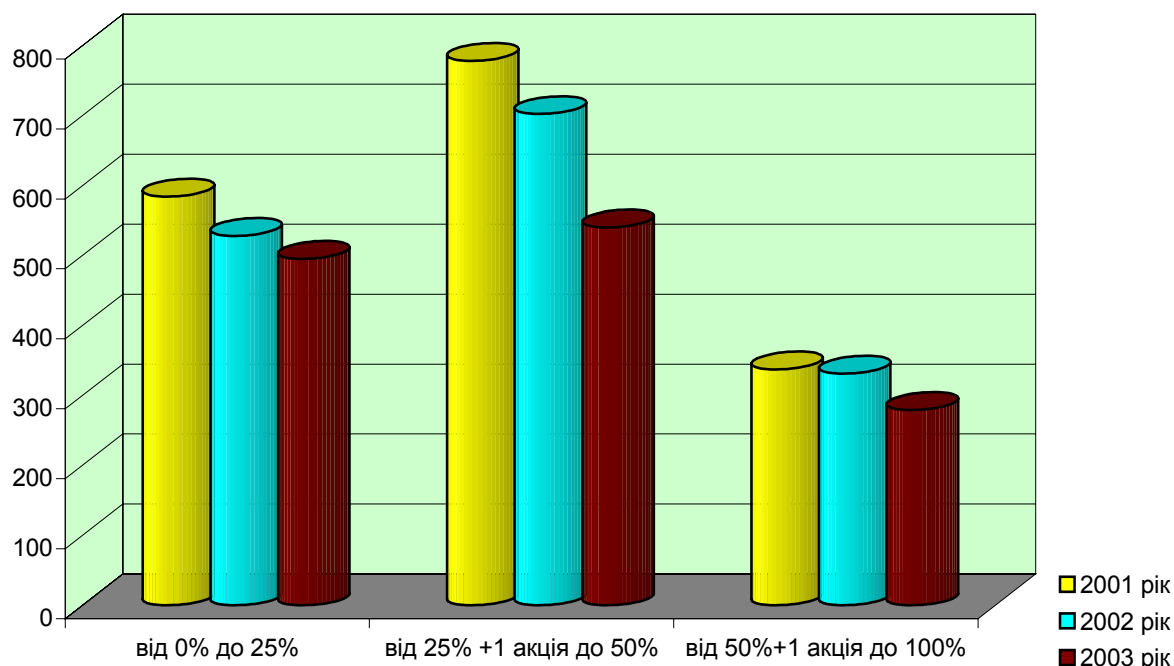
Управління корпоративними правами держави згідно діючого законодавства здійснюють Фонд державного майна України, міністерства і відомства, облдержадміністрації та деякі юридичні особи.

Центральний апарат ФДМУ управляє **434** об'єктами, що становить **28%** від загальної їх кількості, з них **193** об'єкти (**12%**), є такими, що надають державі право контролю за їх діяльністю, (далі - контрольні).

Регіональні відділення ФДМУ управляють **1128** господарськими товариствами (**72%**), з них контрольними є **170** об'єктів, або **11%** від загальної кількості.

На підставі Генеральної угоди з Фондом державного майна України міністерства і відомства України управляють **35** господарськими товариствами, з них контрольними є **24** об'єкта. Лише **3** господарськими товариствами (з них контрольним є **1** об'єкт) управляють облдержадміністрації та інші юридичні особи.

Внаслідок послідовних заходів Фонду щодо оптимізації корпоративного портфелю за останні три роки кількість господарських товариств, що мають в статутному фонді державну частку, зменшилась на **23%** (рис.2). Разом з тим, дещо зросла кількість створених за участю Фонду акціонерних товариств (ЗАТ), державна частка в статутному фонді яких складає менше **50%**, що потребує посилення уваги керівництва Фонду до процесів, що тут відбуваються.

Станом на	Кількість господарських товариств	з них:		
		від 0% до 25%	від 25% + 1 акція до 50%	від 50% + 1 акція до 100%
01.01.2002	1699	584	778	337
01.01.2003	1561	528	702	331
01.01.2004	1314	495	540	279

Рис.2. Моніторинг корпоративних прав держави, часток, паїв у статутних фондах ВАТ (за винятком НАК і ДХК та СП) за останні три роки.

В структурі акціонерних і холдингових компаній **100%** державної власності в статутному фонді мають **28** компаній з **34 (83%)**, **5 (14%)** мають державну частку від **50%** і більше, і лише **1** компанія має державну частку в статутному фонді **47,7%**.

У власність та управління національних акціонерних і державних холдингових компаній передано майнових прав, вартість яких складає майже **22,06** млрд. грн., з них:

12,96 млрд. грн. складає вартість активів господарських товариств, які передані до статутних фондів компаній;

9,1 млрд. грн. становить вартість державного майна, яке перебуває на балансі компаній та використовується ними (рис.3).

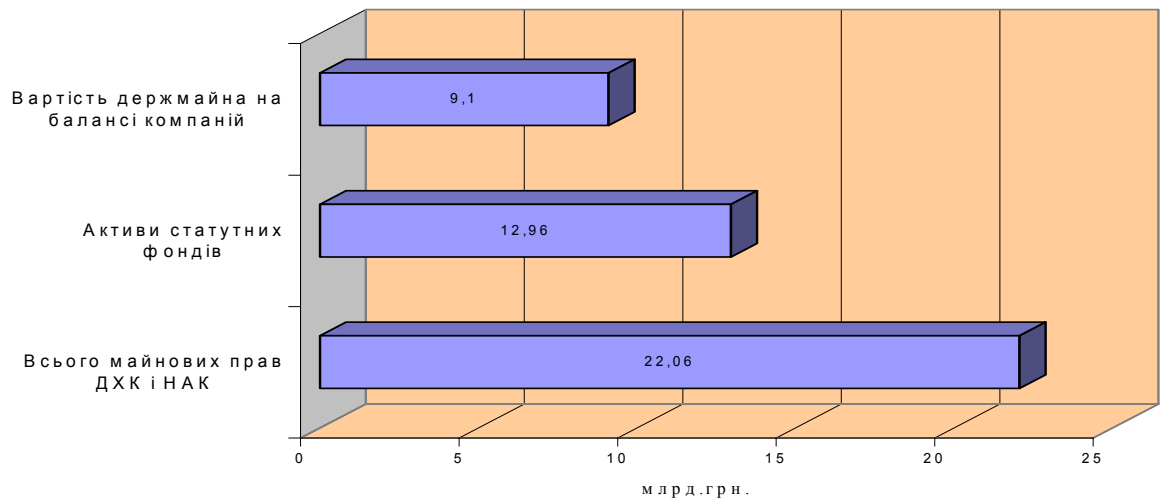

Рис.3. Структура статутних фондів ДХК і НАК.

Частка власності держави в статутних фондах господарських товариств (за винятком НАК і ДХК) складає близько **11,3** млрд. грн. (рис.4). В цілому, виходячи з доходу, який отримує держава від володіння акціонерною власністю, капітал, представлений усіма державними пакетами акцій, приблизно в **4 – 4,6** рази менше номінальної вартості акцій.

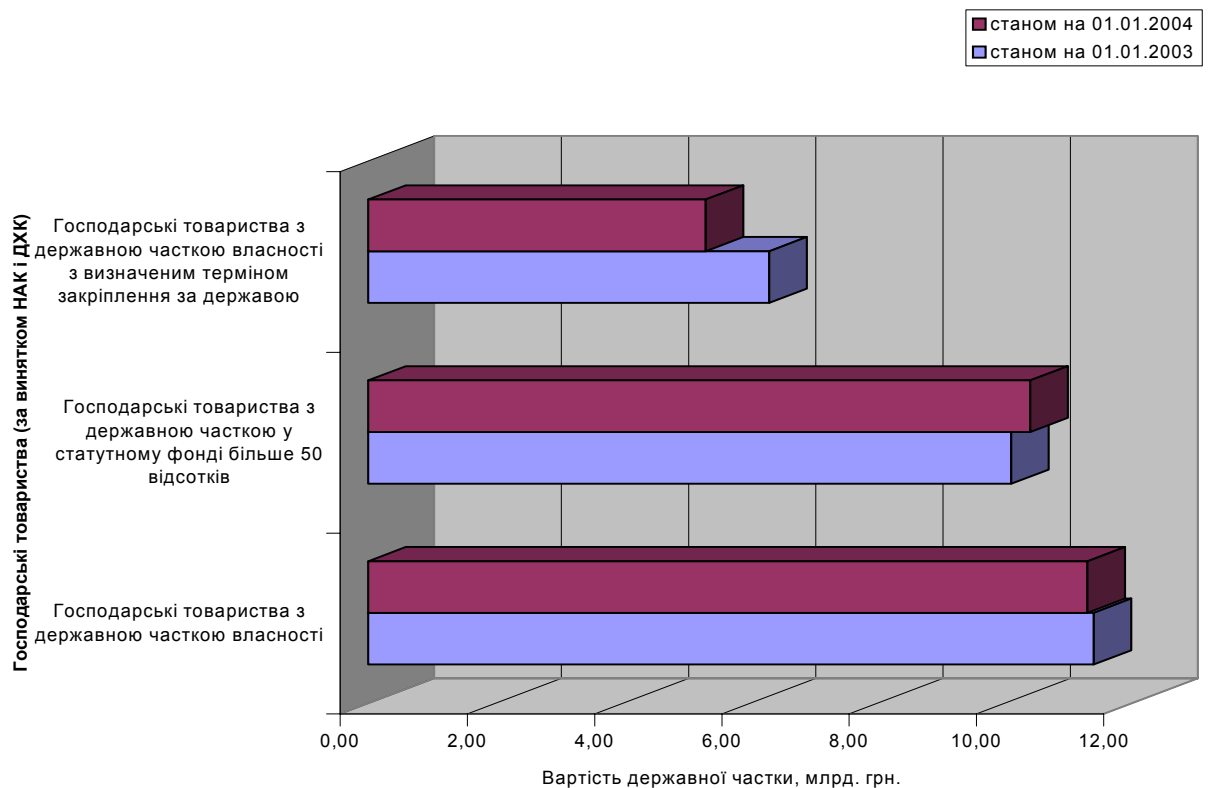

Рис.4. Динаміка вартості корпоративних прав відповідно до Реєстру корпоративних прав держави.

Таким чином, основна частина активів держави зосереджена саме у **34** НАК і ДХК, більшість з яких (**62%** від загальної чисельності, або **20** компаній, сукупний розмір статутного фонду яких становить близько **9,97** млрд. грн.) перебувають під контролем Кабінету Міністрів України.

Фонд державного майна України здійснює управління корпоративними правами держави **14** НАК і ДХК, що становить **38%** від загальної чисельності компаній, проте це дрібні і малопотужні об'єкти, а сукупний розмір їх статутного фонду становить **2,99** млрд. грн.

Аналіз чинної структури корпоративних прав держави свідчить про наступне:

1. Близько **80%** корпоративних прав держави є залишками пакетів акцій, недопроданих в процесі приватизації.

2. Більше третини портфелю корпоративних прав держави складають підприємства – банкрути, причини банкрутства яких для більшості підприємств виходять за межі управління корпоративними правами. Законодавство з питань банкрутства не дає можливості Фонду брати активну участь у процесах відновлення платоспроможності цих об'єктів.

3. Більшість національних акціонерних і державних холдингових компаній створювались з метою захисту державних активів від приватизації в умовах правового вакууму щодо створення таких об'єднань і слабо вписуються в схему корпоративного управління.

Розділ II. Аналіз показників управлінського контролю господарських товариств з державною часткою у статутному фонді більше 50 відсотків

Відповідно до законодавства України управління корпоративними правами держави здійснює Фонд державного майна України, або інший орган виконавчої влади на підставі генеральної угоди з ФДМУ.

Всього станом на 01.01.2004 року укладено – **38** генеральних угод.

З них:

З галузевими міністерствами і відомствами укладено – **35** угод.

З іншими органами виконавчої влади – **1** угоду.

З іншими суб'єктами управління – **2** угоди.

Для здійснення безпосереднього представництва в органах управління господарських товариств до спостережних рад всього залучено **1286** осіб.

До складу наглядових рад господарських товариств входять **831** державний службовець, які не є відповідальними представниками держави, а призначені до складу спостережних рад окремими директивними актами (постановами, наказами органів управління, тощо), зокрема:

від Адміністрації Президента України - **6** осіб,

від Кабінету міністрів України – **25** осіб,

від ФДМУ – **350** осіб,

від міністерств – **236** осіб,

від інших органів управління – **214** осіб.

З початку 2003 року проведено **722** засідання наглядових рад господарських товариств, де розглянуто найважливіші питання господарської діяльності товариств. Більшість з цих питань ініціювалось до розгляду на засіданні наглядових рад відповідальними представниками держави, а саме:

фінансово-економічний стан ВАТ у звітний період;

стан виконання фінансового плану ВАТ;

стан погашення заборгованості з виплати заробітної плати, обов'язкових платежів до бюджету за наявності такої заборгованості;

план роботи правління на наступний звітний період;

стан виконання виконавчим органом рішень вищого органу ВАТ та наглядової ради;

розгляд питань щодо запобігання можливого виникненню банкрутства.

Загальна кількість наглядових рад, які працюють у господарських товариствах з державною часткою у статутному фонді більше 50 відсотків, становить **303** одиниці.

З них:

наглядових рад господарських товариств, управління корпоративними правами держави яких здійснює ФДМУ - **264**, або **87%** від загальної кількості;

наглядових рад господарських товариств, управління корпоративними правами держави яких здійснюють міністерства - **32**, або **11%** від загальної кількості;

наглядових рад господарських товариств, управління корпоративними правами держави яких здійснюють інші органи управління - **7**, або **2%** від загальної кількості.

З відповідальними представниками держави в органах управління господарських товариств укладено **166** договорів доручень. У звітному періоді майже в 2 рази покращилася дисципліна надання звітності цих осіб до органів управління. Покращилась також дисципліна надання підприємствами фінансової та статистичної звітності до ФДМУ.

В той же час наведені результати управління підтверджують необхідність глибокого реформування діючої системи корпоративного управління, яке вже розпочато ФДМУ.

Впровадження ефективного механізму управління корпоративними правами держави передбачено і Програмою Уряду “Послідовність. Ефективність. Відповідальність”, яка вимагає від органів приватизації зосередження своїх зусиль на впровадженні сучасної системи управління об’єктами державної власності, забезпечення прибутковості роботи господарських товариств, підвищення рівня їх капіталізації, збільшення бюджетних надходжень від їх діяльності.

Механізми впровадження професійного управління цими об’єктами закладено в затверджених Урядом Основних концептуальних підходах до підвищення ефективності управління корпоративними правами держави.

Фонд вже сконцентрував свої зусилля на виконанні цього документу і за порівняно короткий термін разом з іншими міністерствами вирішив ряд важливих питань, а саме:

Створено єдиний реєстр корпоративних прав держави, завершується робота по створенню механізму обліку інших об’єктів державної власності.

Кількість дрібних корпоративних прав держави лише за 2003 рік зменшилася майже на 20%. Одночасно посилено увагу до тих, які залишилися нереалізованими.

Активізується робота по підготовці кадрів, здатних мислити і управляти по-новому, принципово відстоювати інтереси держави. Зокрема, Фонд розробив нові, орієнтовані на досягнення цих цілей, програми навчання, відібрав на тендерній основі кращі навчальні центри, де пройдуть перепідготовку вже в 2004 році більше 600 працівників Фонду, міністерств і відомств. Відповідні положення та програми враховують специфічні напрямки діяльності різних категорій фахівців, залучених до процесу управління та стосуються осіб, які працюватимуть у наглядових радах. Надалі право здійснення функцій з управління корпоративними правами держави дає кваліфікаційний сертифікат, який видається слухачам після складання ними кваліфікаційного іспиту. На сьогодні Фондом вже проведено підготовку близько 200 осіб. За результатами іспиту сертифікати отримали майже 90% слухачів.

Проводиться відповідна робота щодо вдосконалення чинного законодавства з питань корпоративного управління. Зокрема, в минулому році Фондом розроблено більше 20 нормативних актів з цих питань.

Здійснюється перебудова діяльності ревізійних комісій шляхом чіткої регламентації їх діяльності, функцій, прав та обов’язків їх членів. Розроблено та затверджено наказом Фонду від 17.12.03 №2297 *Зразкове положення про ревізійну комісію акціонерного товариства, в статутному фонді якого державна частка перевищує 50 відсотків.*

Для детального врегулювання правовідносин між органом уповноваженим управляти корпоративними правами держави та його представником розроблено *“Типовий договір доручення на виконання функцій з управління пакетом акцій, що належать державі”*, який затверджено наказом ФДМУ від 13.01.03 №26.

З метою формування принципово нової системи підбору та підготовки кадрів на посаду голів правління акціонерних товариств, в статутному фонді яких державна частка перевищує 50 відсотків, розроблено Положення *“Про формування кадрового резерву голів правління акціонерних товариств, в статутному фонді яких державна частка перевищує 50 відсотків”*, яке затверджено наказом ФДМУ від 03.02.04 №210 та *Порядок проведення атестації керівників виконавчих органів акціонерних товариств, в тому числі державних холдингових компаній, у статутному фонді яких державна частка перевищує 50 відсотків*, який затверджено наказом ФДМУ від 23.03.04 №558.

З метою вдосконалення організації роботи щодо порядку складання та погодження (затвердження) річних фінансових планів господарських товариств, у статутному фонді яких державна частка перевищує 50 відсотків, розроблено та затверджено наказом ФДМУ від 28.01.04 №131 *Порядок погодження (затвердження) Фондом річних фінансових планів господарських товариств, у статутному фонді яких державна частка перевищує 50 відсотків*.

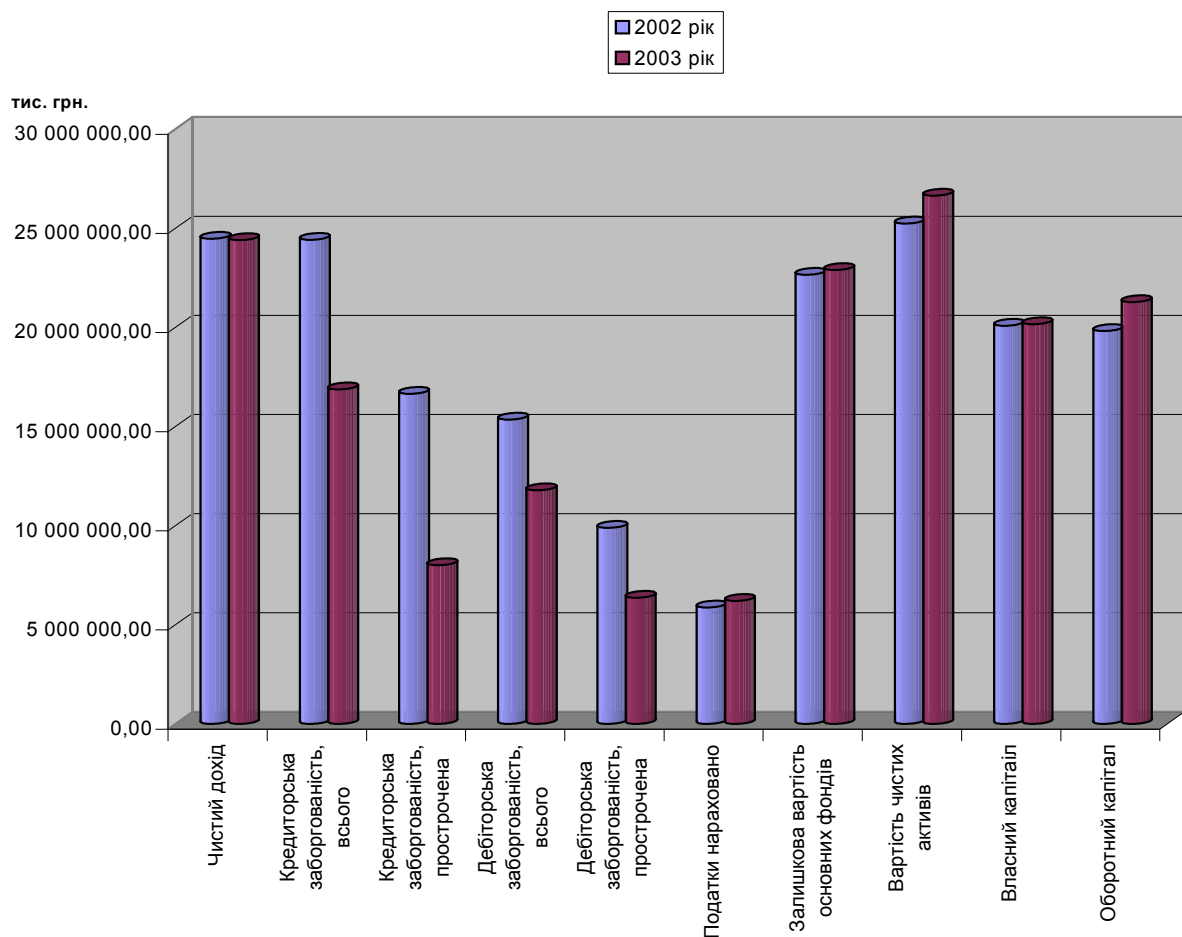
Для підвищення ефективності управління корпоративними правами держави, вдосконалення організації роботи щодо погодження (затвердження) Фондом державного майна України річних фінансових планів господарських товариств, у статутному фонді яких державна частка перевищує 50 відсотків, розроблено *Порядок прийняття Фондом державного майна України звітів про виконання річних фінансових планів господарськими товариствами, у статутному фонді яких державна частка перевищує 50 відсотків*, який затверджений наказом ФДМУ від 05.02.04 №230.

Особлива роль приділяється підготовці і проведенню зборів акціонерів за підсумками 2003 року. На цих зборах Фонд забезпечує оцінку діяльності голів правлінь компаній, внесення істотних змін до складу спостережних рад, ревізійних комісій, заміну тих, хто не відповідає високим вимогам або морально не готовий захищати інтереси держави.

Внесені істотні зміни до статутів акціонерних товариств, що впливають з вимог Програми дій Уряду, Господарського та Цивільного кодексів.

Розділ III. Аналіз фінансово-економічних показників господарської діяльності підприємств з державною часткою у статутному фонді більше 50 відсотків

Підсумки роботи державного корпоративного сектору економіки за 2003 рік свідчать, що фінансово-економічні показники підприємств, на діяльність яких держава має вирішальний вплив, покращились навіть в умовах, коли корпоративні права держави були сформовані за залишковим принципом (рис.5, 6).

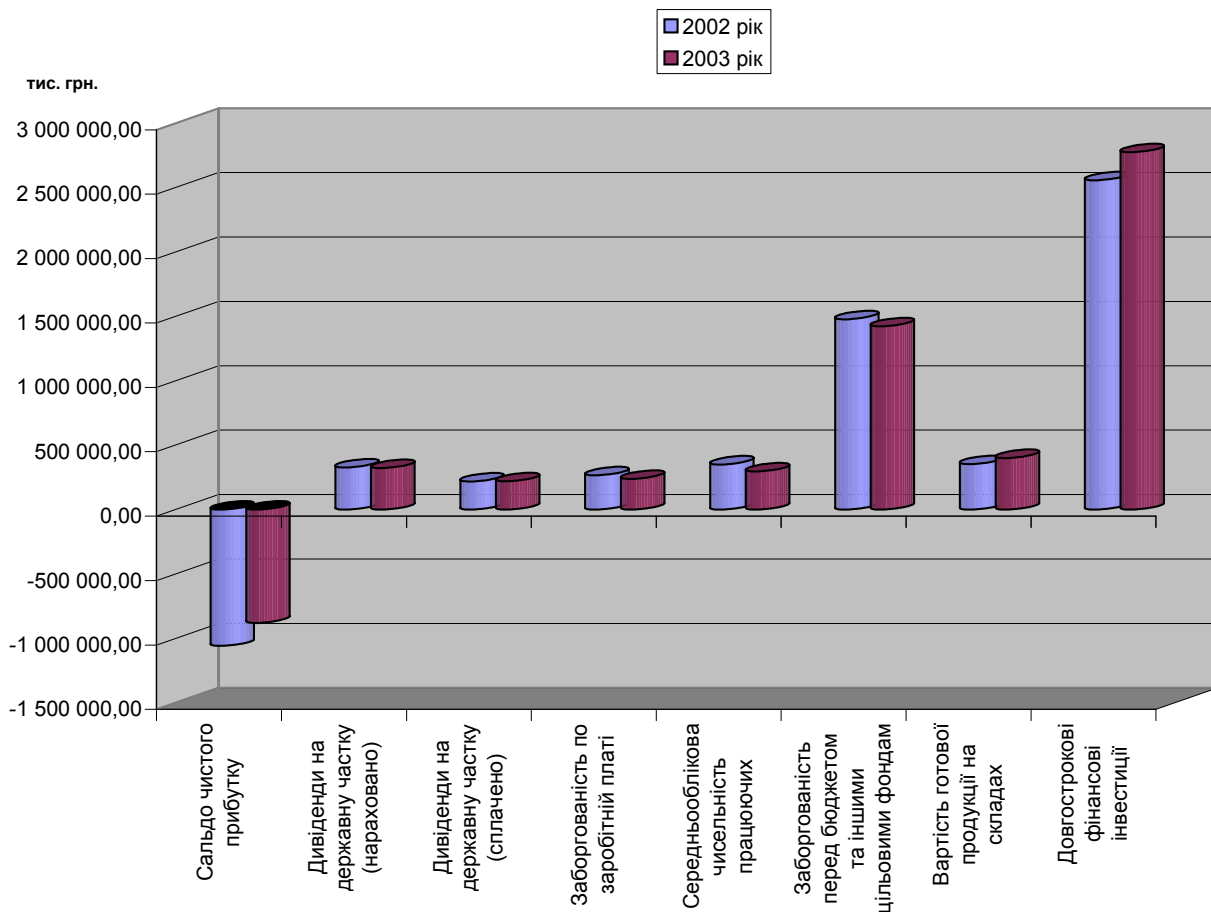
Показники	2002 рік	2003 рік
Чистий дохід	24 459 846,05	24 400 945,90
Кредиторська заборгованість, Всього	24 415 430,80	16 869 080,39
Кредиторська заборгованість, Прострочена	16 648 329,20	8 001 452,70
Дебіторська заборгованість, Всього	15 345 904,60	11 783 220,00
Дебіторська заборгованість, Прострочена	9 879 525,10	6 356 500,60
Податки (нараховано)	5 871 447,94	6 194 586,06
Залишкова вартість основних фондів	22 645 709,10	22 889 972,00
Вартість чистих активів	25 230 875,72	26 633 568,35
Власний капітал	20 070 971,55	20 156 297,48
Оборотний капітал	19 811 091,20	21 266 553,90

Рис.5. Фінансово-економічні показники господарської діяльності підприємств, з державною часткою у статутному фонді більше 50 відсотків.

Так, у порівнянні з відповідним періодом минулого року майже на **52%** зменшилася прострочена кредиторська заборгованість та на **36%** прострочена дебіторська заборгованість, близько половини підприємств покращили дисципліну платежів до бюджету. В цілому по підприємствах з часткою держави в статутному фонді нараховано лише податків до державного бюджету на суму **6,2** млрд. гривень, що на **5%** більше ніж у 2002 році. При цьому **69%** господарських товариств, пакети акцій яких закріплені в державній власності, збільшили розмір відрахувань до Державного бюджету України.

Найбільший обсяг відрахувань здійснили підприємства електроенергетичного комплексу (**3,2** млрд. грн.) та зв'язку (**1,7** млрд. грн.).

Законом України "Про Державний бюджет України на 2003 рік" встановлено завдання по надходженню дивідендів від суб'єктів підприємницької діяльності, утворених за участю держави, в сумі **310** млн. грн.

Показники	2002 рік	2003 рік
Чистий прибуток	-1 057 002,49	-878 672,10
Дивіденди на державну частку (нараховано)	328 000,00	322 819,62
Дивіденди на державну частку (сплачено)	219 000,00	219 725,46
Заборгованість по заробітній платі	266 705,30	238 754,10
Середньооблікова чисельність працюючих	350 643,00	296 900,00
Заборгованість перед бюджетом та іншими цільовими фондами	1 477 759,40	1 423 471,60
Вартість готової продукції на складах	353 732,80	400 726,20
Довгострокові фінансові інвестиції	2 557 092,00	2 774 550,10

Рис. 6. Фінансово-економічні показники господарської діяльності підприємств, з державною часткою у статутному фонді більше 50 відсотків.

За результатами роботи у 2003 році господарськими товариствами нарахування дивідендів на державну частку становить понад **322,8** млн. грн., що на **4%** перебільшує визначене завдання.

Фактично за 2003 рік до Державного бюджету України надійшло дивідендів на державну частку в розмірі **219,7** млн. грн. Невиконання завдання Державного бюджету з надходження дивідендів на корпоративні права держави, перш за все, пов'язано з деструктивною позицією НАК "Нафтогаз України", яка мала обов'язки і можливість, але не перерахувала до Державного бюджету дивіденди у сумі **102** млн. грн.

Позитивні зрушення відбулися з погашенням заборгованості із виплати заробітної плати. У цілому за минулий рік сума заборгованості зменшилася на **11%**.

Зросли у звітному періоді у порівнянні з минулим роком показники вартості основних фондів, вартості чистих активів, власного та оборотного капіталу.

Обсяг довгострокових фінансових інвестицій господарських товариств збільшився на **8%**. Найбільшу вартість довгострокових фінансових інвестицій в звітному періоді мали підприємства хімічної та нафтохімічної промисловості - **769,5** млн. грн.

Загальний обсяг чистого прибутку, що отримали в 2003 році господарські товариства, в статутному фонді яких державна частка перевищує 50% (без урахування НАК і ДХК), становить майже **1,12** млрд. гривень.

У порівнянні з відповідним періодом минулого року на **46%** зросла кількість господарських товариств, які збільшили чистий прибуток або зменшили збиток. **52%** підприємств, корпоративні права яких закріплені в державній власності працювали ефективніше, ніж у минулому році.

10 підприємств мали прибуток, що перевищив **1** млн. грн.

Кращих результатів досягли підприємства зв'язку, які отримали **618,3** млн. грн. прибутку.

При цьому, ВАТ "УКРТЕЛЕКОМ", яке має найбільший розмір прибутку **615,9** млн. грн., погіршило результати роботи за цим показником, його прибуток зменшився на **26%** у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Хоча сума загального збитку у звітному періоді скоротилася на **178,3** млн. грн., або на **17%** у порівнянні з відповідним періодом минулого року, більше половини підприємств працювали із збитками.

Середньооблікова чисельність працюючих в господарських товариствах, у статутному фонді яких державна частка перевищує 50%, в 2003 році у порівнянні з відповідним періодом минулого року зменшилась на **15%**.

Разом з тим, зазначений показник збільшили **12 %** загальної кількості підприємств, що позначається як позитивний фактор при нарощуванні виробництва.

Вартість чистих активів господарських товариств, у статутному фонді яких державна частка перевищує 50%, в 2003 році у порівнянні з відповідним періодом минулого року збільшилась на **5%**.

Найбільшу вартість чистих активів за звітний період мали підприємства електроенергетичного комплексу.

Розмір власного капіталу господарських товариств на кінець 2003 року склав **20,2** млрд. грн., що показує його збільшення у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

При цьому, **20%** господарських товариств мали збільшення вартості власного капіталу в порівнянні з відповідним періодом минулого року. Кількість підприємств, пакети акцій яких закріплені у державній власності, за цим показником складає **31%** від їх кількості.

Найбільший власний капітал за звітний період мали підприємства електроенергетичного комплексу.

Таким чином, не дивлячись на незадовільну структуру корпоративного портфелю держави і той факт, що кращі підприємства держави в більшості вже приватизовані, корпоративний сектор, що залишається під контролем держави в цілому у 2003 році працював краще, ніж у попередні роки.

Дещо сповільнена динаміка економічного зростання підприємств з державною часткою у статутному фонді на тлі стрімких економічних зрушень економіки України в цілому пояснюється ще й тим, що держава на відміну від інших власників фактично не інвестувала в розвиток цього сектору економіки, відсутні були джерела фінансових ресурсів держави для підтримки її частки в статутних фондах господарських товариств, що створило ряд суттєвих конфліктів держави та інших акціонерів в процесі додаткових емісій акцій.

Розділ IV. Подальші завдання органів приватизації, що впливають із Послання Президента України до ВР України “Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2003 році та Програми діяльності Кабінету Міністрів України “Послідовність. Ефективність. Відповідальність”

1. На сьогодні державний корпоративний сектор хвилює на недосконалість законодавчої бази. Окремі регулюючі закони тривалий час перебувають у стані проектів.

Значними є розбіжності між проголошеними принципами державного корпоративного управління і реальною практикою. Все це потребує від органів приватизації активної роботи з розробки і проведення через Верховну Раду України нових законодавчих актів (Законів України “Про управління об’єктами державної власності”, “Про холдингові компанії”, “Про акціонерні товариства”, “Про Фонд державного майна України”, “Про Державну програму приватизації”, відповідних змін до діючих Законів).

2. Необхідні рішучі дії щодо оптимізації корпоративного портфелю держави. При цьому, перш за все, на законодавчому рівні необхідно прийняти рішення щодо проведення максимально швидкого продажу державних пакетів акцій, розмір яких не дає змогу державі здійснювати контроль за діяльністю акціонерних товариств за ціною, яку пропонує ринок.

3. Треба забезпечити диференційований підхід до встановлення завдань з управління об’єктами державної власності, враховуючи специфіку підприємства, функції, які воно виконує, конкретні вимоги до нього суспільства. Контроль за фінансами та ефективністю управління має проводитись з урахуванням цих особливостей.

4. Фонд як акціонер має покращити моніторинг виконання підприємствами фінансових планів, більш глибоко аналізувати причини збитковості акціонерних товариств. За результатами такого аналізу в I півріччі доцільно розробити конкретні заходи щодо поліпшення їх фінансового стану, зокрема щодо легалізації прибутків. До виконання цих завдань необхідно

максимально залучити управлінців - голів та членів наглядових рад на підставі повноважень, якими вони наділяються згідно договору доручення.

5. Необхідно розробити методологічні підходи до складання фінансових планів підприємствами з різними можливостями щодо їх виконання. Частково ця робота розпочалася, проте вона потребує підтримки і участі в ній науковців, фінансових аналітиків, управлінців – професіоналів.

6. Нагальним є проведення нарад з керівниками підприємств, зокрема з питань посилення їх відповідальності за виконання фінансових планів. А виконання умов трудових контрактів з керівниками підприємств повинні не раз на рік, а регулярно перевірятися та за результатами перевірки прийматися відповідні рішення.

7. Працівниками органів приватизації необхідно активніше впливати на нарахування дивідендів на державну частку, враховуючи фінансовий стан, рівень доходів і витрат підприємства. Прийняття відповідних управлінських рішень щодо сплати акціонерними товариствами дивідендів на державну частку повинно базуватися з урахуванням стратегічного фінансового планування підприємства.

8. Разом з ДКЦПФР України Фонд повинен активно приймати участь у заходах щодо запровадження у акціонерних товариствах з державною часткою національних принципів корпоративного управління, рейтингування емітентів цінних паперів.

9. Органи приватизації разом з іншими органами виконавчої влади повинні більш активно брати участь у реформуванні чинної системи корпоративного управління, створенні механізмів ефективного захисту прав і інтересів акціонерів, в тому числі дрібних.

10. Фонд має активно сприяти реалізації проголошеної Президентом і Урядом стратегії детінізації української економіки, створення умов для легальної господарської діяльності на підприємствах (підвищення ролі та дієвості наглядових рад, ревізійних комісій в акціонерних товариствах), що в кінцевому результаті повинно призвести до поліпшення інвестиційного та соціального клімату у суспільстві.